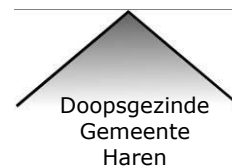

Doopsgezinde Gemeente Groningen

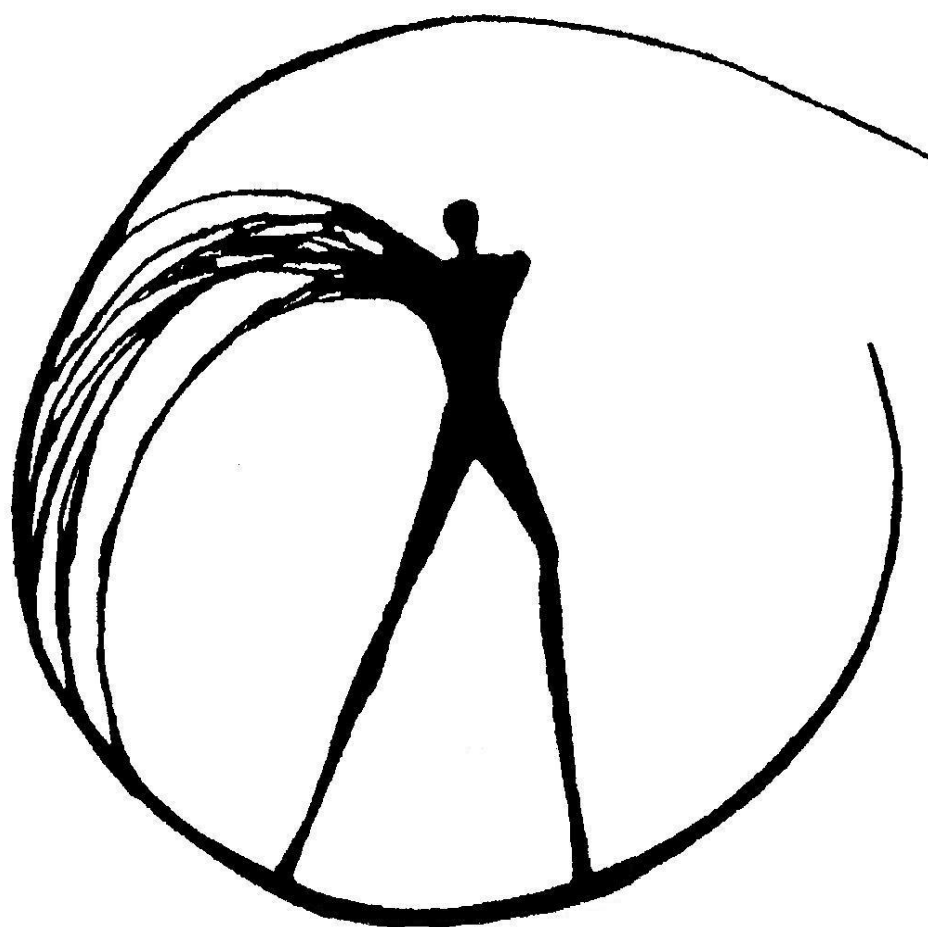
Doopsgezinde
Gemeente
Haren

Doopsgezind Gemeenteblad

*Maandelijks uitgave van de
Doopsgezinde Gemeenten Groningen en Haren*

63^e jaargang, nummer 8

14 september 2020

Colofon DG Groningen

Predikant

Ds. G.J. Brüsewitz, tel 06-5429 6082
(bereikbaar dinsdag, donderdag en vrijdag tussen 17.15 en 17.45. Ook op andere momenten kunt u een boodschap inspreken (in dringende gevallen buiten de vakantie 06-5429 6082),
e-mail gjbrusewitz@gmail.com

Kerkenraad

Voorzitter:

A. van 't Zand, tel. 06 83804841;

Secretaris:

M.Coolman tel. 0595-432295
e-mail: secr.dgg@outlook.com

Boekhouder:

D. Veenstra; Postadres: Oude Boteringestraat 33, 9712 GD Groningen
tel. 0655551507, e-mail:
durk_v@hotmail.com

Bankrekeningnummer

NL93TRIO0198450664 t.n.v. Doopsgezinde Gemeente Groningen te Groningen

Ledenadministratie

C.M. Spanjer, Grote Beerstraat 242,
9742 SJ Groningen, tel. 050-5776983,
e-mail: tin.spanjer@planet.nl

Diaconie

Bank ABN AMRO NL03ABNA0570142547
t.n.v. Diaconaal Fonds v.d. Doopsgezinde Gemeente Groningen.

Een gift bestemd voor de *Doperse Dis* kan worden overgemaakt op bankrekening NL89TRIO 0197740502 o.v.v. Diaconaal Fonds DGG te Groningen

Kerkgebouw

Oude Boteringestraat 33, Groningen, tel. 050 3123053
(bereikbaar van maandag t/m donderdag 9.00 – 17.00 uur). Internetadres:
www.dggroningen.doopsgezind.nl

Redactie Groningen:

Jetty Tuinstra en Edith de Jonge
e-mail redactie.dggroningen@gmail.com

Colofon DG Haren

Predikant

K. van der Werf, tel. 0511-543270;
06 209 419 48, Julianalaan 14,
9285 NB Buitenpost

Kerkenraad

Voorzitter: H.J. Blanksma
Kerkstraat 22, 9751 BD Haren
Tel. 050-5342964

e-mail: j.blanksma@xs4all.nl

Secretaris: M. Haadsma, Potgieterlaan
10, 9752 EX Haren, tel. 050-5348734

e-mail: haadsma@hetnet.nl

Administrateur: R.J. Nienhuis
tel. 050-5340109

Postgirorekening: NL76INGB0000826741
Bankrekening: NL66ABNA0210256184
beide t.n.v. Doopsgez. Gem. Haren

Ledenadministratie: P.J. Haadsma
050-5348734, haadsma@hetnet.nl

Kerkgebouw: Nieuwe Stationsweg 1
Website: dgharen.doopsgezind.nl

Redactie Haren:

J.C.de Vries-Durksz,
e-mail redactie.dgharen@gmail.com

**Het volgende gemeentebblad
verschijnt op 14 oktober 2020.
Kopij (alléén als Word-document
en b.v.k. in Verdana, pt. 11)
aanleveren vóór 7 oktober 2020
via het mailadres van de redactie
van de betreffende DG.**

<i>Lay-out</i> Ellen van Drooge	<i>Druk / verspreiding</i> Oude Boteringestr. 33, Groningen
------------------------------------	---

Survival of the fittest

'Iedere generatie heeft de plicht de Bijbel opnieuw te lezen en uit te leggen in zijn eigen tijd', zo drukte professor Sjouke Voolstra ons studenten 20 jaar geleden op het hart. Ik heb dat steeds zo uitgelegd dat je als geloofsgemeenschap steeds aansluiting moet blijven zoeken bij aan de ene kant de traditie waarin je staat en aan de andere kant de wereld waarin je leeft. Dan ben je van betekenis en alleen dan red je het.

Ik moest daarbij denken aan Darwin, die schrijft over de 'survival of the fittest'. Wij lezen dat vaak alsof het zou gaan om wie het fitst is, om wie het sterkst is. De sterkste overwint. Maar wat Darwin eigenlijk bedoelt, is degene die het beste past (van het Engelse 'to fit'), het beste toegerust is. Het dier dat het beste afgestemd is op de omgeving waarin hij leeft, is het dier dat overleeft. Omdat dit exemplaar ouder wordt, krijgt het meer nakomelingen. Zo worden de genen van dieren die beter in hun omgeving passen vaker doorgegeven dan van dieren die die eigenschappen ontberen en ontstaat een soort die bij zijn omgeving past en met zijn omgeving mee verandert. Zo ontwikkelt een soort die kwetsbaar is een schutkleur en als het klimaat verandert ontstaat er in de loop der tijd een dikkere of dunnere vacht. Of een soort het overleeft hangt ook af van hoe goed en hoe snel die zich aan de nieuwe omstandigheden aan kan passen. Soms verandert de omgeving zo snel dat de soort geen tijd heeft om mee te veranderen. Dan sterft zo'n soort uit.

Diersoorten waarvan het voortbestaan onzeker is, noemen we een bedreigde diersoort. En eigenlijk, zo bedacht ik mij, zou je de doopsgezinde Broederschap daar ook onder kunnen scharen. We zijn een sterk vergrijsde gemeenschap en er komen maar weinig jonge mensen bij.

In de nota 'Lopen op het water' zet Henk Stenvers in 2016 de cijfers nog eens voor ons op een rij. In dat jaar zijn er nog ruim 6000 leden en 3000 belangstellenden. Dat lijkt nog heel wat, maar hiervan is 75% boven de 60, 29% boven de 80 en maar 4% onder de 40. Dat betekent dat er over 15 jaar (we zijn inmiddels bijna vijf jaar verder) nog ongeveer 40 leden en belangstellenden onder de 65 zijn. Wat voor het aantal leden geldt, geldt ook voor de voorgangers. Van de 61 voorgangers die in 2019 werkzaam waren in de broederschap, gaan er de komende 15 jaar 53 met pensioen. Dat betekent dat er de komende jaren een steeds grotere last op steeds minder schouders komt te liggen, ook omdat het steeds moeilijker zal worden professionele ondersteuning te vinden.

Vorig jaar waren we met 15 collega's een midweek op cursus in Woodbrooke in Birmingham. Dit huis waar wij gastvrij ontvangen werden is van de Quakers en stond aan het begin van de 20e eeuw model voor de oprichting van onze broederschapshuizen. Op Woodbrooke volgden we een cursus over bezielde leiderschap. Een van de opdrachten die we meekregen was om eens verder vooruit te kijken. Niet alleen te kijken naar het hier en nu en van daaruit te handelen, maar vooral ook te kijken naar wat ons over 10 à 15 jaar te wachten staat en ons af te vragen wat dat dan nu van ons vraagt. Dat was confronterend een bevrijdend tegelijk.

Confronterend, omdat die cijfers uit 'Lopen op het water' ineens echt tot mij doordrongen. Het deed mij beseffen dat dat wat we nu met elkaar hebben aan het verdwijnen is. En dat was best een verdrietige gedachte. Tegelijkertijd was het ook bevrijdend. Want als het niet meer te redden is, dan mogen we het op een geven moment ook loslaten. Misschien, zo dacht ik, heeft de gemeente in haar huidige vorm ook wel haar beste tijd gehad. Niet voor de mensen in de gemeente, voor iedereen die zich er zo thuis voelt en niet zonder kan, maar wel voor de toekomst.

Voor gezinnen en jonge mensen die zich er niet zo thuis voelen. Die wel met zingevingsvragen zitten, maar geen warme gevoelens bij een kerkorgel hebben. Die wel van zingen houden, maar dan niet de liedjes uit het liedboek met hun oude taal. Die zich wel door een Bijbeltekst willen laten inspireren, maar zo'n preek wel erg als eenrichtingsverkeer beleven. Voor diegenen die het fijn vinden daarin met andere mensen op te trekken, maar op zondagochtend in hun drukke bestaan ook wel eens een ochtend met het hele gezin bij elkaar willen zijn.

Voor al die mensen die weinig hebben met het instituut kerk, maar wel op zoek zijn naar zingeving, naar bezieling en verbondenheid. Die zich willen laten inspireren door die man lang geleden in Nazareth en die zich herkennen in die groep van radicale hervormers in de 16^e eeuw, die de durf hadden om iets nieuws te beginnen. Zonder gebouw, zonder priester, zonder de bescherming van de staat, maar met elkaar, zoekend naar nieuwe wegen.

Hoe ziet de toekomst er dan uit? Ik weet het niet. Ik denk dat er nog wel een tijdje doopsgezinde gemeentes zullen zijn. Als gemeentes daarin met elkaar willen optrekken lukt het denk ik beter om het langer vol te houden is. Vooral voor de mensen die nu de gemeentes dragen, want sommigen hebben er nu al bijna een dagtaak aan en dat zou eigenlijk niet moeten. Tegelijkertijd zal het ook eindig zijn en moeten we ook zoeken naar iets nieuws. Naar iets dat beter aansluit bij de wereld anno nu. Naar iets dat ook toegankelijk is voor mensen die niet met de kerk vertrouwd zijn. Naar iets dat past in deze tijd. Die twee dingen, oud en nieuw kunnen denk ik goed naast elkaar bestaan. Het oude vertrouwde voor wie zich daarbij thuis voelt en voor zolang het te dragen is, maar niet koste wat kost. Dus zolang het geen belasting wordt, maar bezieling en plezier van samen geloven de boventoon voeren. En daarnaast dan iets vernieuwends.

Zelf spreek ik graag van een drie-sporenbeleid. Het eerste spoor is doorgaan in een spoor dat onherroepelijk eindigt. Het is de dingen doen zoals ze altijd al gingen, zonder je daarbij rekenschap te geven van de veranderende wereld waarin je gemeente bent.

Het tweede spoor is gericht op het revitaliseren van de gemeente. Zoeken naar aansluiting bij de wereld van nu. Bijvoorbeeld door te zoeken naar eigentijdsere vormen in een kerkdienst en andersoortige activiteiten. Daarbij je ook afvragend wat er in de samenleving leeft en wat je daar als kerk te bieden hebt.

Het derde spoor is eigenlijk geen spoor. Het is nog onontgonnen terrein. Het is samen lerend onderweg zijn. Je steeds weer afvragen wat de kern is en welke vormen daar in het hier en nu bij passen. Het creëren van een nieuwe beweging met nieuw elan. Van de gebaande paden af. Niet precies wetend waarnaartoe, maar wel samen zoekend onderweg.

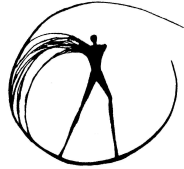
Als we de komende tijd met de gemeentes in het GDS-gebied verder nadenken over hoe we de toekomst in gaan, dan hoop ik van harte dat er ook voor dat zoeken naar iets nieuws voldoende ruimte zal zijn.

Ds. Yvette Krol

Blik op de Toekomst

Kerkdiensten en Activiteiten

18 september
18.00-20.30 uur Bijbel, Pizza en Bier
Thuis met de bijbelverhalen in onze
gemeente
Opgave: gjbrusewitz@gmail.com of
vicktoriatje@gmail.com

Zondag 20 september
10.00 uur Startdienst
Ds. G.J. Brüsewitz
Opgeven bij de secretaris:
secr.dgg@outlook.com
Of tel. 0595-432295

Donderdag 24 september
20.00 uur Broederkring in de Menno-
zaal

Zondag 27 september
10.00 uur Ds. Tj. Kindt
Opgeven bij de secretaris:
secr.dgg@outlook.com
Of tel. 0595-432295

Dinsdag 29 september
19.30-21.00 uur Bijbelkring in de
Mennozaal opgave:
gjbrusewitz@gmail.com

Zondag 4 oktober
**10.00 uur GDS-
Broederschapdag**
Zie info bij 'Algemeen'

Dinsdag 6 oktober
10.00 uur Koffiemorgen
Opgeven bij de koster
dggroningen@gmail.com
of tel. 050-3123053
Poëziekring 19.30-21.00 uur
Inspirerende gedicht op tafel
Opgave: tjalling.kindt@kpnmail.nl

Woensdag 7 oktober
Redactievergadering

Zondag 11 oktober
10.00 uur Da. S.J. van Hoorn
Opgeven bij de secretaris:
secr.dgg@outlook.com
Of tel. 0595-432295

Dinsdag 13 oktober
18.00 uur Mennomaaltijd; max 25
personen opgeven bij Kasper Gerrit-
sen, mennomaaltijd@gmail.com

Zondag 18 oktober
10.00 uur Ds. G. Hoekema
Opgeven bij de secretaris:
secr.dgg@outlook.com
Of tel. 0595-432295

Zondag 25 oktober
10.00 uur Da. J. Molenaar
Opgeven bij de secretaris:
secr.dgg@outlook.com
Of tel. 0595-432295

Dinsdag 27 oktober
19.30-21.00 uur Bijbelkring in de
Mennozaal opgave:
gjbrusewitz@gmail.com

Thuis op Aarde – een nieuw seizoen voor onze gemeente

Komende zondag, 20 september starten we het nieuwe seizoen met elkaar in de kerk, of verbonden via kerkdienstgemist.nl. Vanaf deze zondag kunnen we, na opgave en de gegeven aanwijzingen opvolgend, weer met 35 mensen samen komen. Het is een bijzonder seizoen, spannend ook. Terwijl we met elkaar midden in een proces van vernieuwing en verandering zaten, nadenkend over hoe onze gemeente zich zou kunnen en moeten ontwikkelen, werden we, net als alles en iedereen om ons heen, getroffen door het Coronavirus en de veranderingen die dat teweeg bracht in onze manier van leven. Ineens konden we niet meer naar de kerk en moesten we afstand van elkaar houden. We konden niet zingen, maar ook niet vergaderen, niet samenkomen. En dat raakt het hart van gemeenten te zijn.

Immers 'waar u samen bent, ben ik in uw midden' is een zeer wezenlijke uitspraak van Jezus in het Nieuwe Testament. En zeker een club mensen, die elkaar 'broeders en zusters' noemt, wil dat samenzijn als uitgangspunt, doel en middel zien. Beslissingen nemen we samen, gemeente zijn we samen. Ons verleden, heden en toekomst is iets van ons allen. Hoe moest het nu verder? Werkgroepen hadden veel werk verzet, voorstellen en gedachten waren geformuleerd, ieder had daar met hart en ziel aan gewerkt, maar als het om samen verder gaat, is het heel belangrijk dat al die uitkomsten in gezamenlijkheid gedeeld worden. In een doopsgezinde gemeente, met de gemeentevergadering als hoogste orgaan, kom je in besluitvorming vaak uit bij consensus.

Bij meerderheid beslissen kan ook, maar dan moet er op zijn minst toch een gedeeld begrip zijn over de noodzaak van de te volgen weg. En dat met name, stond nog uit, en staat nog uit. Een enquête rond een aantal mogelijke scenario's

is gedeeld en daar blijkt uit dat een grote meerderheid toch liever niet ons gebouw uit handen geeft. Maar te zien is ook dat velen geen mening hebben. Wat dan wel is de volgende vraag. En daarover is het gesprek nog niet echt mogelijk geweest. Hoe willen we verder? En kunnen en willen we weer verder, nadat het proces van besluitvorming ook wel wat spanning heeft gebracht en nadat het virus vervolgens het hele gemeentezijn op zijn kop heeft gezet..

'Thuis op aarde' is het nieuwe jaarthema dat de landelijke broederschap heeft aangereikt. En eigenlijk is dat wel een zeer passend thema voor dit moment. Daarom ook een goede keuze voor dit seizoen van weer oppakken, transitie en zoeken naar verbondenheid als gemeente in een veranderde wereld.

Hoe zijn wij thuis op deze aarde? Wat is ons thuis nu? wat is er voor nodig om ons thuis te voelen en naderen zich thuis te laten voelen. Hoe moet ons eigen huis er uit zien? wat hebben we nodig als onze plek, rekening houdend met de anderhalve meter. Ons weer wennen aan een situatie die ook zo onnatuurlijk soms voelt. Thuis op aarde is een kader waarin dit denken de komende tijd

plaats kan vinden. Thuis dichtbij: Wat hebben we nodig in ons geloofsgebouw, wat voedt ons en geeft ons nieuwe kracht? Thuis samen: wat hebben we van elkaar nodig aan bemoediging en verbondenheid? Wat heelt ons in een verbrokkelde wereld en misschien ook in een gemeente waar verschillende gedachten leven, maar allen met dat ene doel, samen leven als gemeente, als gemeenschap.

Thuis in de wereld om ons heen: hoe ziet een wereld, een stad eruit als je vanuit een geloofsverlangen er naar kijkt? Hoe zorgen we voor mensen die in de knel raken? Hoe gaan we met onze aarde om?

Dus aan de ene kant zullen er bijeenkomsten zijn over onze eigen gemeente: een vertoeving, gesprekken met elkaar of plannen maken. Aan de andere kant is er ook ruimte voor het geloofsgesprek: een bijbelcursus, 'Bijbel, pizza en bier', de Ouaknin studiegroep, een poëziekring, bijeenkomsten van onderlinge verbondenheid zoals de koffiemorgen en bijeenkomsten daarop lijkend maar dan in de avond, en bijzondere vieringen waarin we samen gestalte geven aan ons geloven. Er is een viering gepland rond Etty Hillesum in november waarin we delen hoe de levenskracht van deze jonge vrouw waarmee ze in een extreme tijd van isolement en doodse krachten overeind bleef, ook ons kan voeden. Bijzondere vieringen zoals de avondmaalsviering en de gedachtenisdienst, advent en kerstmis zijn er ook. Er is een kliederkerkviering en we plannen elke maand een experimentele viering die we met en voor elkaar voor elkaar. Gebruikmakend van de audiovisuele middelen die we hebben en onze eigen creativiteit willen we proberen vieringen te maken die anders aanspreken dan de gewone diensten. Ik, wij hopen op een mooi, nieuw en verdiepend jaar.

Ds. Geert Brüsewitz

Om te onthouden:

Bijbel, Pizza en Bier op 18 september, van 18:00 tot uiterlijk 20:30 *Thuis met de bijbelverhalen in onze wereld. opgave via gjbrusewitz@gmail.com of vicktoriatje@gmail.com*

Etty Hillesum viering op 22 november *Thuis met het gedachtegoed van Etty Hillesum in een vijandige vreemde wereld*

Capita Selecta Maandelijks gesprek rond uitgekozen Bijbelgedeelten, afwisselend onder begeleiding van ds. Brusewitz en ds. Kindt *inspirerende Bijbelverhalen voor verwarrende tijden* 29 september(TjK) , 27 oktober (GjB) en 24 november(samen) . 26 januari(TjK), 23 februari(GjB), 23 maart(TjK), 20 april(GjB), en 11 mei(samen), steeds van 19.30 tot 21.00 uur in de Mennozaal. Opgave gjbrusewitz@gmail.com

Poëziekring *Avonden met een inspirerende gedicht op tafel* onder begeleiding van ds. Kindt 6 oktober, 3 november en 1 december steeds van 19.30 tot 21.00 opgave tjalling.kindt@kpnmail.nl

Wij hebben een zoon en broertje!

Markus Stekelenburg

19 augustus 2020

Veerle, Giel & Eva

Nieuwstraat 105
9724 KK Groningen

Giel: 0641508071
Veerle: 0610266112

In plaats van AKC-kamp logeerpartij bij Opa en Oma

De zomer van 2020 was er een, die men niet snel vergeet. Door de beperkingen, die nodig waren om het coronavirus te bestrijden, ging er heel veel niet door. Veel landgenoten kozen er voor om hun vakantie in eigen land door te brengen. Helaas moest de AKC ook besluiten om de meeste kampen te skippen. Groot verdriet bij alle potentiële deelnemers en natuurlijk ook bij de leiding. Het bleek helaas niet mogelijk om de 1.5 meter afstand regel tussen leiding en deelnemers te handhaven.

Ook onze beide kleindochters (15 en 13) zaten in zak en as. Ze hadden alles nog wel kunnen hebben, maar niet het skippen van hun kamp. Maar ja: die kampen gingen toch echt niet door.

Doordat wij ruim wonen op het Groningse platteland, waar het meestal flink waait en dat ook nog aan het doorgaande vaarwater het Reitdiep, konden we de dames aanbieden dat ze alle twee een eigen kampje bij ons op de dijk mochten organiseren. Dat was niet aan dovemansoren gezegd. De oudste regelde, samen met vier vriendinnen, eerst een kampje en de jongste een weekje later ook een samenzijn met drie vriendinnen.

Beide gezelschappen arriveerden met de trein in Sauwerd. Daar haalden we ze op met de boot, waar we royaal 1.5 meter afstand konden houden van de gasten.

Onze dochter bracht ondertussen met de auto alle bagage en tentmateriaal voor de dames.

Op de dijk werden de tentjes opgezet en ingericht. Het werd een gezellige boel. Er kon worden gevaren, gezwommen, gefietst en vooral veel gekwekt. De dames brachten natuurlijk ook per fiets een bezoekje aan Groningen, waar de fietsen veilig (met dank aan Nynke Dijkstra) konden worden gestald bij de kerk.

Janny de Weijs-Krol

Kerkdiensten Haren

Zondag 20 september

10.00 Ds. N.C. Meihuizen

Zondag 27 september

10.00 Ds. K. van der Werf
Ledenvertoeving na de dienst
over de regiopredikant

Zondag 4 oktober

GDS Broederschapsdag met o.a
10.00 Ds. S.J. van Hoorn-Dantuma

Zondag 11 oktober

10.00 Zr. V. van der Linden

Zondag 18 oktober

10.00 Ds. K. van der Werf

Zondag 25 oktober

10.00 Ds. G.G. Hoekema

Zondag 1 november

10.00 Ds. K. van der Werf

Het is nog steeds nodig dat u **reser-
veert** voor de dienst op zondag.
Voor Haren uiterlijk zaterdag bij
Mads Haadsma: haadsma@hetnet.nl
of tel. 050-5348734

Andere activiteiten

Maandag 21 september

19.00 Koor in Haren

Dinsdag 22 september

19.45 Kerkenraad

Donderdag 24 september

20.00 30+ bij Evert en Ellen

Maandag 28 september

19.00 Koor in Haren

Maandag 5 oktober

19.00 Koor in Haren

Dinsdag 1 september

09.45 Themaochtend, ds. V.d. Werf

19.45 Kerkenraad

Woensdag 7 oktober

Redactie Gemeentebblad

Maandag 12 oktober

14.00 Zusterkring in de kerkzaal

19.00 Koor in Haren

Maandag 19 oktober

19.00 Koor in Haren

Donderdag 22 oktober

19.45 Ledenvergadering

Broederschapsdag 4/10

Activiteiten in kleinere groepen zie
artikel onder Algemeen.

Aanvang 10.00 uur. Naar keuze:

- DG Middelstum: een dak om onder
te schuilen. Ds. S. v.d. Meer
 - Vanuit DG Groningen Start Stads-
wandeling langs sporen van slaver-
nijverleden. V. v.d. Linden, om 10.00
en 11.30 uur
 - Kerkdienst in Haren met ds. S.J.
van Hoorn-Dantuma.
 - Mensingebos Roden: Kliederkerk
 - Mensingebos Roden: Zingen uit
volle borst o.l.v. ds. K. v.d. Werf
 - Mensingebos Roden: Emmaus-
wandeling met ds. Tj. Kindt.
- Opgave uiterlijk 1 oktober bij Yvette
Krol, per mail: [yvet-
tekrol@hotmail.com](mailto:yvet-tekrol@hotmail.com) of telefonisch:
06-14111847

Van de leden

Op 31 augustus is overleden:

zr. Fenna Tilstra-de Haan. Op 4 sep-
tember was de uitvaartdienst in de
Doopsgezinde kerk in Groningen.
Hierna volgt het in memoriam.

In memoriam Fenna Tilstra-de Haan

* Luxwoude, 9 november 1936 † Groningen, 31 augustus 2020

Op maandagochtend 31 augustus 2020 vloeiden de levenskrachten van Fenna Tilstra weg op een leeftijd van 83 jaar.

Op dinsdagochtend 7 juli, bezocht ze nog de themaochtend, die vanwege de corona-maatregelen in de kerkzaal werd gehouden en vertelde ze, dat ze onlangs met de familie naar Terschelling was geweest en dat ze hiervan had genoten. Ze hadden de overtocht gemaakt met de oude veerboot De Holland, die was ingezet vanwege de Corona-maatregelen.

Wel zou ze voor onderzoek naar het ziekenhuis want ze voelde zich de laatste tijd niet zo lekker. Hier kreeg ze eind juli te horen dat ze ongeneeslijk ziek was door het niet meer functioneren van de alvleesklier.

“Opgewekt en zorgzaam, nooit vragend, nimmer klagend. Moedig ging je door, steeds weer, jij had de regie tot aan het einde. Het wilde niet meer”. Met deze woorden op het bericht van overlijden, heeft de familie zo treffend aangegeven hoe Fenna in het leven stond.

Hoewel Fenna op een maandag is geboren en ook op een maandag is overleden heeft zij zich altijd een zondagskind gevoeld door alle goede dingen die op haar levenspad zijn gekomen. Zij had een grote belangstelling voor kunst en cultuur.

Deze belangstelling was al gewekt op het Lyceum in Heerenveen. Een tijd waar ze met veel plezier op terugkeek, met name op het klassieke Grieks, de kleine klassen en de betrokken leraren. Het was in de naoorlogse tijd niet zo vanzelfsprekend om vanuit Luxwoude in Heerenveen naar de middelbare school te gaan. Daarom was eerst gekozen om naar de ULO te Gorredijk te gaan. Maar nadat het schooljaar nog maar pas was begonnen, kwam het advies om de middelbare school voort te zetten op het Lyceum in Heerenveen, waarbij haar vader midden ‘yn de ûngetiid’, het hooien op die dag even liet liggen en op de fiets naar Heerenveen ging om met het hoofd van de school te praten of het wel geschikt zou zijn voor Fenna. En het werd een periode waarin een wereld voor haar open ging.

Na haar schooltijd ging ze op kamers in Leeuwarden, om de opleiding te doen voor bibliothecaris, aan de Bibliotheek & Documentatie Academie, waarbij ze ook werkzaam was in het bibliotheekwezen.

In Leeuwarden raakte ze ook betrokken bij de Doopsgezinde Gemeente mede door enkele zomerkampen naar het Taunus-gebergte, waaraan ze eerst als deelnemster en later als leidster deelnam. Ze is op haar geloof gedoopt door ds. Nielsen in Leeuwarden.

Door haar betrokkenheid bij het bibliotheekwezen leerde ze haar echtgenoot Arjen Tilstra kennen. Toen zich de mogelijkheid voordeed om in Harlingen een gemeentebibliotheek op te richten voor Harlingen, Vlieland en Terschelling, werden Arjen en Fenna door het gemeentebestuur van Harlingen gevraagd om in Harlingen te gaan wonen. Een woning was al geregeld, maar samenwonen was in die tijd uit den boze met als gevolg dat ze op 2 juli 1959 zijn getrouwd en in Harlingen zijn gaan wonen.

Hier werden Mark en Liesbeth geboren. De winter van 1963 zal ze zich altijd herinneren als een winter waarbij het huis bijna niet warm was te stoken. In de zomer van 1963 verhuisden ze naar Leeuwarden, mede door het veranderen van de werkzaamheden van haar echtgenoot binnen de bibliotheek. In Leeuwarden werd Femke geboren.

In 1970 werd er verhuisd naar Paterswolde door de aanstelling van haar echtgenoot als directeur van de Documentatie en Bibliotheek Academie in Groningen. Het was de tijd van de opkomst van de Openbare Bibliotheek. Arjen en Fenna kunnen dan ook worden gezien als pioniers van deze periode voor de bibliotheken. Ze ging na elf jaar niet werkzaam te zijn geweest, weer aan de slag bij de Provinciale Bibliotheek Centrale en werd hoofd van de catalogusafdeling. In 1997 ging ze met de V.U.T. en kreeg ze meer tijd voor haar liefhebberijen als reizen. Vooral naar Griekenland.

Ondertussen waren ze verhuisd naar de Ubbo Emmiussingel in Groningen. Dit was midden in de stad, maar toch ook zo rustig, bijna landelijk door de bomen aan de singels. Hier maakte ze deel uit van de zogenaamde 'singelwandegroep'. Ook heeft ze de zusterkring uitgenodigd om te laten zien waar ze nu woonde in de stad, en om daar een wandeling langs de singels te maken.

Fenna was niet iemand die stil zat. Gymnastiek, yoga, tennissen, zingen op het koor, de zusterkring, de reizen, kunstgeschiedenis, nog nieuw-Grieks leren; altijd was ze wel bezig.

Haar interesse is altijd buitengewoon groot geweest. Ook naar de familie toe. En ook binnen de Doopsgezinde Gemeente Haren was ze actief en betrokken. Zo heeft zij als voorzitter van de zusterkring nog het jubileum georganiseerd. Ook is ze enkele perioden kerkenraadslid geweest.

Vrijdagmiddag 4 september 2020 hebben we afscheid van haar genomen in de Vermaning van Groningen. Naast ds. Kl. van der Werf hebben kinderen en kleinkinderen hun herinneringen gedeeld, waarbij dochter Femke op de letters van het alfabet kenmerkende aspecten van Fenna heeft geschetst. In de dienst hebben we geluisterd naar het vioolconcert van Max Bruch, naar een werk van Gounod - een eigen opname van het Groninger Doopsgezind Koor waarin Fenna zelf heeft meegezongen - en hoe kan het ook anders - naar een Grieks lied van Theodorakis als herinnering aan haar vakanties naar Griekenland.

Na afloop van de dienst was er gelegenheid om de familie te condoleren.

We zullen ons haar herinneren als een zeer betrokken, integer en veelzijdig persoon.

Haar levenscirkel, begonnen op de vroege maandagochtend 9 november 1936, op de 'guozzepleats' in Luxwoude, werd maandagochtend 31 augustus 2020 weer gesloten. Beide keren een maandag, maar ze heeft zich altijd een zondagskind gevoeld door al die positieve dingen die op haar weg kwamen.

Fenna Tilstra, van haar meisjesnaam De Haan, mocht 83 jaar worden.

Rust zacht.

Ds. Kl. van der Werf

Kerkenraad 25 augustus 2020

Voorafgaande aan de vergadering wisselen we vakantie-ervaringen uit. Deze kerkenraadsvergadering is nog in augustus vanwege de voorbereiding van de ledenvertoeving op 30 augustus en de startdag op 13 september.

De gezondheid van een aantal leden wordt besproken. Het bericht over de ernstige toestand van zr. Tilstra raakt ieder diep.

De ledenvertoeving na de dienst op 30 augustus zal worden geleid door br. Blanksma. Zr. Van Rede verwerkt de uitkomsten van de enquête. De respons is hoog. Ze zal de uitkomsten van de enquête presenteren, de tendensen benoemen en de antwoorden samenvatten op de 8 open vragen. Het is een informatieve bijeenkomst. De GDS vergadert 2 september met afgevaardigden van de gemeenten over de taken van een mogelijke regiopredikant. Op 27 september is er weer een ledenvertoeving na de dienst om te bepalen wat DG Haren ziet als taken van een regiopredikant. Op 7 oktober is er een GDS- vergadering om een concreet voorstel te doen aan de gemeenten. Dit voorstel wordt aan de leden op de ledenvergadering op 22 oktober voorgelegd. De financiële consequenties worden meegenomen in de begroting voor 2021.

Besloten wordt de startbijeenkomst definitief op een andere locatie dan de kerk te houden waar ruimte is voor 60 personen. De bijeenkomst begint om 16.00 uur en duurt na een afsluitend hapje en drankje tot circa 17.30 uur. Centraal staat het elkaar ontmoeten. Omdat de afstand van de parkeerplaats naar de Biotoop een probleem is, valt deze locatie af en wordt verder gezocht.

Bij de ingekomen post is een mail van br. Huizinga die na lang beraad besloten heeft na 23 jaar te stoppen als redacteur van het Doopsgezind Gemeentebblad. De kerkenraad dankt br. Huizinga voor zijn niet aflatende inzet. Er zal gezocht moeten worden naar een nieuwe redacteur!

Br. Nienhuis, die vanuit de GDS-bestuursvergadering bij de kerkenraad is aangeschoven, licht wat financiële zaken toe en meldt dat de brandblusser gecontroleerd is. Er is een afspraak gepland met de schilder voor klein onderhoud. Op de extra kerkenraadsvergadering op 22 september zal met name aandacht zijn voor de gecombineerde voor- en najaarsledenvergadering op 22 oktober. Na het verdelen van de kosterdiensten sluit de voorzitter om 22.00 uur de vergadering.

Mads Haadsma

Resultaten van de enquête "Behoeftepeiling DGH"

De DGH is voor alsnog gezond, zowel qua menskracht als financieel! We kunnen er echter niet vanuit gaan dat dit zo blijft. Om de gemeente en het dopers gedachtegoed toekomstbestendig te maken zijn we ons aan het oriënteren. In dit kader heeft de kerkenraad in augustus jl een enquête verstuurd aan haar leden, om hun behoeften in kaart te brengen. En tevens om te peilen of er bereidheid is in de toekomst te investeren (al dan niet) in de vorm van een regiopredikant. Hieronder kunt u de resultaten lezen, zoals besproken in de vertoeving na de kerkdienst op 6 september jl.

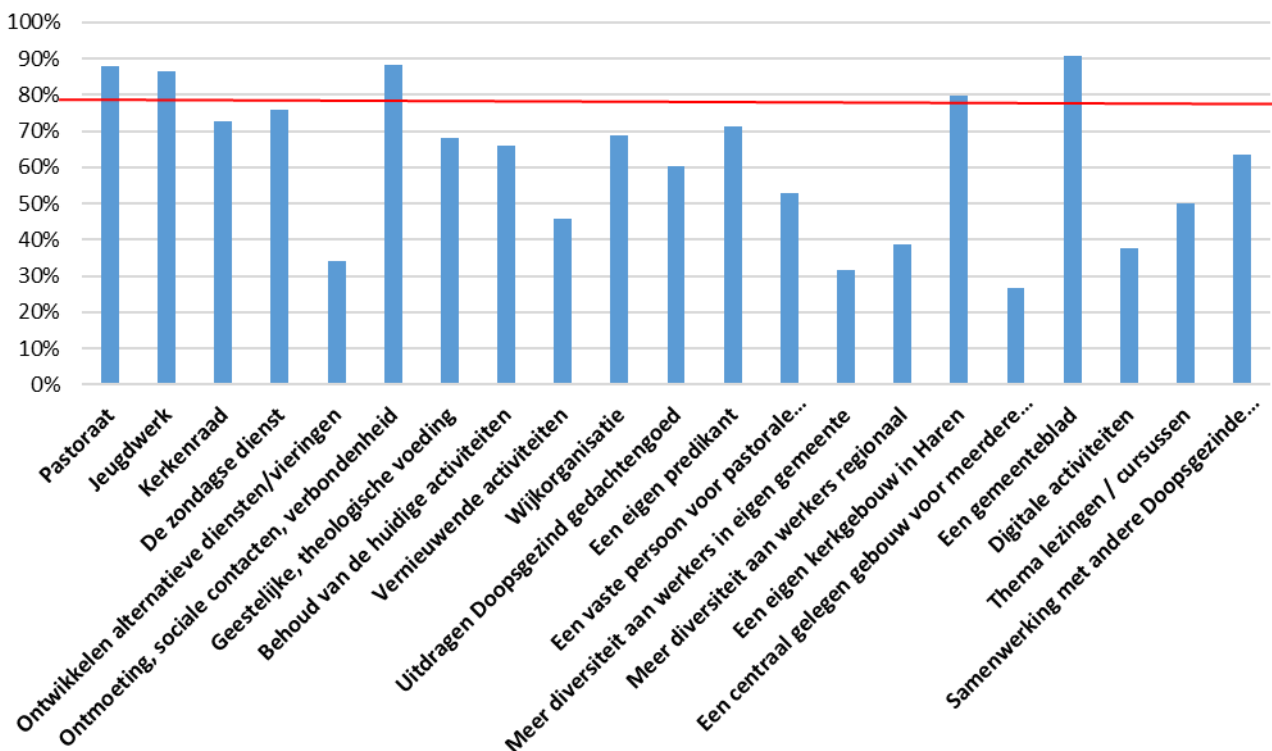
De respons op de enquête was zeer goed, namelijk 63%

- 92 vragenlijsten verstuurd
- 58 ingevuld ontvangen

De open vragen waren wat moeilijker te beantwoorden dan de gesloten vragen. Deze zijn door een wisselend aantal mensen beantwoord.

Leeftijdsindeling in Enquête	aantal respondenten	Samengevoegd tot 3 leeftijdscategorieën
30-50	1	} Samengevoegd tot 15 30-70
50-70	14	
70-80	13	
80-90	25	} Samengevoegd tot 30 > 80
>90	5	

Welke thema's vinden we allemaal belangrijk voor de toekomst van DGH

Doopsgezinde Gemeente Haren

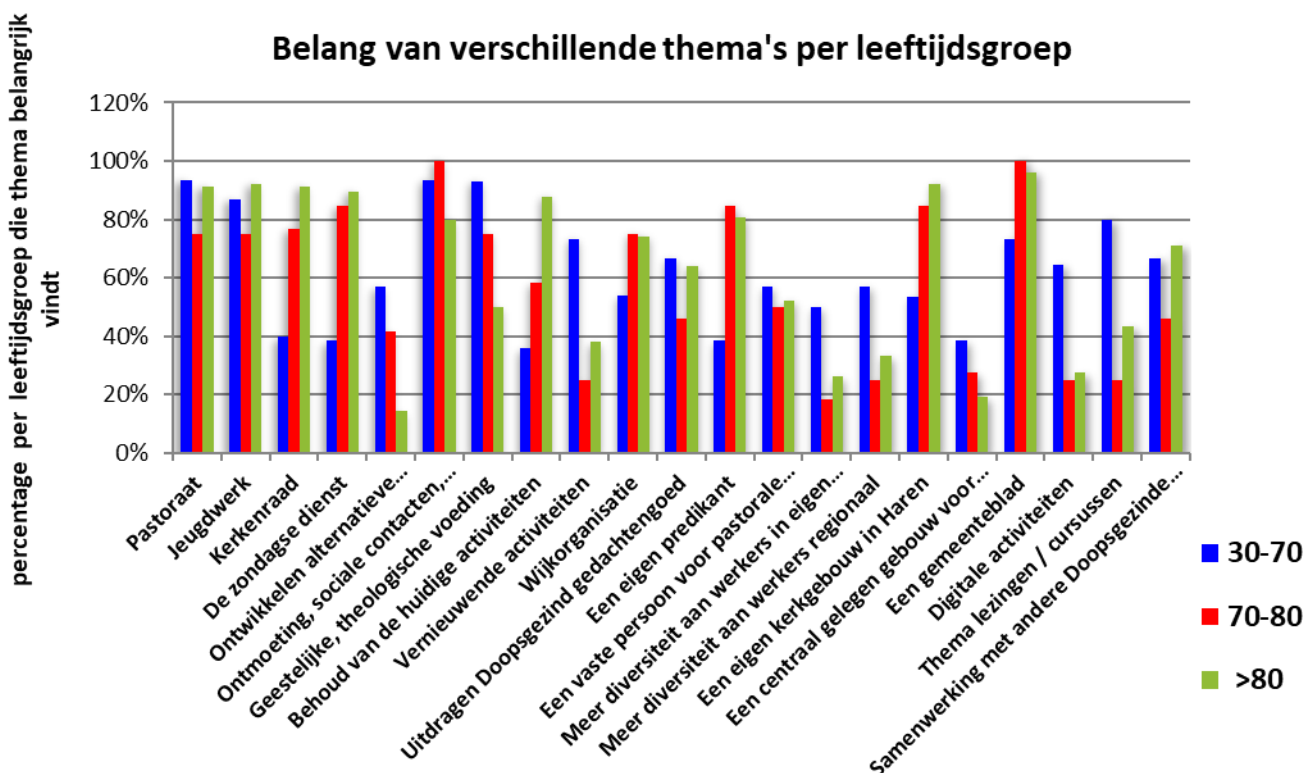
De Top 5 van de thema's die we allen in de toekomst belangrijk vinden is:

- Een gemeenteblad (91%) (d.w.z. 91% van 58 respondenten wil een gemeenteblad)
- De ontmoeting / sociale contacten (88%)
- Pastoraat (88%)
- Jeugdwerk (87%)
- En een eigen kerkgebouw in Haren (80%)

Daarnaast leggen de leden in de verschillende leeftijdscategorieën, andere accenten:

30-70 jaar	70-80 jaar	>80 jaar
Geestelijk theologische voeding (93%)	Geestelijk theologische voeding (75%)	Behoud huidige activiteiten (88%)
Themalezingen / cursussen (80%)	Zondags dienst (85%)	Zondags dienst (89%)
Vernieuwende activiteiten (73%)	Eigen predikant (85%)	Eigen predikant (81%)
	Kerkenraad (77%)	Kerkenraad (91%)
	Wijkorganisatie (75%)	Wijkorganisatie (74%)

We hebben hier in eerste instantie de grens gelegd op 70%. D.w.z. dat minimaal 70% van de respondenten per leeftijdscategorie het thema belangrijk vindt. Dit is in onderstaande grafiek af te lezen.

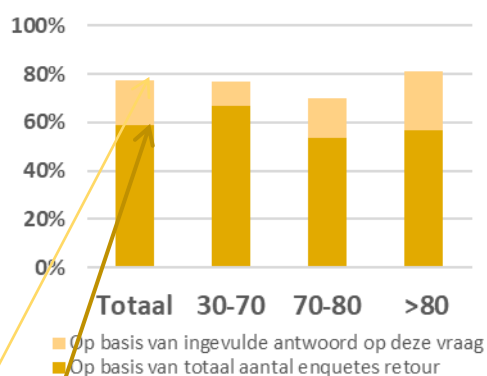
De beleving tijdens de afgelopen periode, de corona periode, heeft u benoemd als zijnde:

Dat u verrast bent door:	Dat u het volgende heeft gemist:
Online communicatie (40%) o.a. diensten, bijeenkomsten, podcasts, blogs	Ontmoeting (69%) elkaar zien, contact, koffie drinken
Nieuwsbrief (37%) meer persoonlijke verbondenheid	Kerkdienst & Zingen (42%)
Meer & spontane aandacht (30%) o.a. kaartje, bloemen, gesprekje aan de deur, app/mail	Inspiratie (7%)
Telefooncirkel (19%)	

M.b.t. de regiopredikant hebben we een paar vragen gesteld. We hebben u gevraagd of een regiopredikant een mogelijkheid zou zijn om een aantal taken/thema's in de toekomst te gaan invullen.

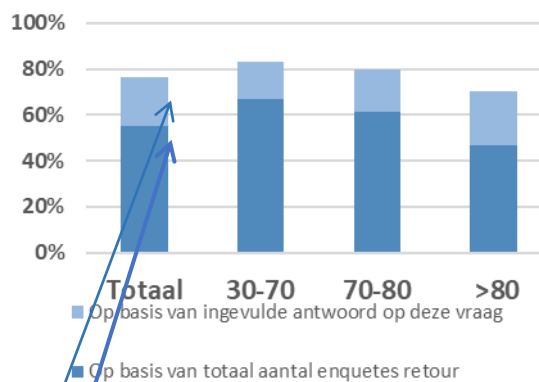
De meerderheid ondersteunt het belang van een regiopredikant en wil daarin ook investeren.

Steun voor regiopredikant

77% zegt JA, op basis van 44 ingevulde antwoorden
59% zegt JA, op basis van 58 retour enquêtes

Steun voor investeren in Regiopredikant

76% zegt JA, op basis van 42 ingevulde antwoorden
55% zegt JA, op basis van 58 retour enquêtes

Als mogelijke taken van de regiopredikant noemt u: (op basis van 33 respondenten)

- + **Inspireren & zijn/haar leden leren kennen** (39%)
o.a. Thema/wijk-bijeenkomst, gespreksgroep, kring, cursus, voorgaan in de dienst
- + **Samenwerken met huidige predikanten** (30%)
afgestemd op sterke en zwakke punten van de predikant(en)
- + **Pastoraat** (24%)
- + **Verbinden binnen en buiten de gemeente** (21%)
o.a. gemeente overstijgende activiteiten
- + **Jeugdwerk** (21%)

Wat vindt u van belang bij een regiopredikant:

- + **Samenwerken binnen GDS**
Kleinere gemeenten kunnen blijven bestaan, geven van meer lokale ondersteuning, er is een aanspreekpunt die zorgt voor verbinding in de regio
- + **Vernieuwen**
Toekomst gericht, kom uit eigen gemeente bubbel, nieuwe paden onderzoeken
- + **Efficiënt inzetten van de werkers**
Predikant(en) meer in hun kracht kunnen zetten, taken meer regionaal verdelen
- **Bewaken persoonlijk contact**
Risico: afname persoonlijk contact tussen de (regio)predikant en gemeenteleden

- + = positief
- = risico

Welke tips heeft u voor de gemeente:

Kom in beweging en heb vertrouwen

Ga niet achterover leunen, ga actief meedoen, begin met vernieuwen

Verbondenheid

Intern: koesteren wat je hebt en blijven verbeteren, zodat iedereen zich thuis voelt

Extern: voorkom versnippering, juist met elkaar blijft het doopsgezind gedachten-goed bijeen

Organisatie

Zorg voor duidelijke taakverdeling en communicatie

Wie is werkgever en wie financiert ?

Het gemeentebblad in Coronatijd

Na drie maanden geen gemeentebblad gingen we half augustus weer los. Hier had Nynke geen rekening meer mee gehouden en die ging op vakantie. Ik naar Nynke voor instructie over het aanbieden van de post en de enveloppen voor het gemeentebblad. Een afspraak gemaakt bij de plaatselijke drukker en aan Frans door gegeven waar de opmaak van het gemeentebblad heen gestuurd moest worden. Daarna in Groningen bij Jetty de adresstickers gehaald.

Maandag op het eind van de dag de gemeentebladen opgehaald en het formulier via post.nl klaar gemaakt. Dinsdag vroeg alle 117 gemeentebladen afgeleverd op het Hoendiep. Ik was om half tien weer thuis, echt met het gevoel van "goed gedaan jochie". Woensdag wij weer naar de camping.

De week daarop kwamen waren we weer thuis en zochten tussen de post het gemeentebblad. Niet te vinden. Gebeld met het dichtsbijzijnde lid en die hadden ook geen gemeentebblad en wisten ook dat anderen nog geen hadden gekregen.

Gebeld met Prokan. Daar kon men mij niet helpen. Klantenservice van post.nl gebeld, daar krijg je eerst muziek en de mededeling dat je direct achter de eerst wachtende in de rij staat. Dus het duurde even, uiteindelijk kreeg ik Eva aan de lijn. Die vroeg naar allerlei dingen die ik niet bij de hand had, dus lang gesprek kort gemaakt, zij stuurde mij een mail, waarop ik kon reageren met een foto van het afleverbewijs zodat zij verder kon zoeken.

Uiteindelijk na veel gebel en zoeken kreeg ik telefoon van Jetty dat de verdwenen gemeentebladen in de Boteringestraat door de brievenbus waren gegooid. En inderdaad het grootste deel van de verdwenen bladen waren daar gedropt. Ik heb de hele boel weer naar het Hoendiep gebracht, met het verzoek om het nog een keer te verzenden. Dat is gelukt en binnen twee dagen.

Anco de Vries

BROEDERSCHAPSDAG **Zondag 4 oktober 2020** **'Thuis op aarde'**

Op 4 oktober vieren we met elkaar **Broederschapdag**. We doen dat dit keer niet, zoals we gewoon zijn, met z'n allen in de kerk in Groningen, maar in kleinere groepen met diverse activiteiten op verschillende locaties in de regio. We hopen op een mooie dag met bijzondere ontmoetingen tussen deelnemers uit verschillende gemeentes. Zo vieren we dan ook dit jaar toch Broederschapdag met elkaar.

Omdat voor verschillende activiteiten het aantal deelnemers beperkt is, moet u zich van te voren aanmelden. Dit kan door een mailtje te sturen of te bellen naar Yvette Krol (yvettekrol@hotmail.com, 06-14111847).

Geef hierin duidelijk aan voor welke workshop u zich opgeeft. Wanneer zich voor een activiteit meer mensen inschrijven dan mee kunnen doen, zullen we loten. We vragen u daarom ook een tweede keus aan te geven. Aan de activiteiten in het Mensingebos kunnen een onbeperkt aantal mensen deelnemen. Voor deze activiteiten geldt verder dat deelnemers tegen die tijd nog een bericht ontvangen waarin aangegeven wordt waar we elkaar in/bij het bos treffen. Met uitzondering van de tweede stadswandeling, beginnen alle activiteiten om 10.00 uur. Uw opgave moet uiterlijk 1 oktober bij ons binnen zijn.

U kunt uit de volgende activiteiten kiezen:

Een dak om onder te schuilen

Locatie: Doopsgezinde kerk Middelstum

Zoals iedere inwoner van Groningen weet, hebben veel huizen in de provincie aardbevingsschade. Het gaat niet om kleine aantallen. Wekelijks worden er tussen de 800 en 1400 schades gemeld. Waar buitenstaanders vaak niet aan denken, is dat het niet alleen om de daadwerkelijke schade aan het huis gaat, maar dat de schade impact heeft op het leven. Veel Groningers hebben al jaren met onzekerheid te maken. In de kerk in Middelstum, die wegens aardbevingsschade grondig gerenoveerd moest worden, brengt Saapke van der Meer (voorganger Zeerijp-Zijldijk en betrokken bij de werkgroep 'kerk en aardbeving') de deelnemers met elkaar rondom dit thema in gesprek. De bijeenkomst is nadrukkelijk ook voor mensen die zelf niet (direct) met de aardbevingsproblematiek te maken hebben.

BROEDERSCHAPSDAG - Zondag 4 oktober 2020 **'Thuis op aarde'**

Stadswandeling langs sporen van het slavernijverleden

Locatie: Groningen

Vicky van der Linden (studeerde geschiedenis en nu theologie) en Cissy Joan (spoken word artist) nemen u mee langs plekken die een rol hebben gespeeld in het slavernijverleden van de stad Groningen. Deze wandeling wordt i.v.m. de beperkte groepsgrote twee keer aangeboden (om 10.00 en om 11.30 uur). De wandeling start en eindigt bij de doopsgezinde kerk in de Oude Boteringestraat.

Kerkdienst

Locatie: Doopsgezinde kerk Haren

Voor wie zich wil laten inspireren rondom het thema 'thuis op aarde' is er op 4 oktober om 10.00 uur een viering in de doopsgezinde Haren o.l.v. Saakjen van Hoorn.

Kliederkerk

Locatie: Mensingebos Roden

Lekker samen op ontdekkingstocht en ravotten in het bos. Voor kinderen en tieners komt er rondom het thema 'thuis op aarde' een speciaal programma in het Mensingebos. Het precieze programma is op dit moment nog niet bekend, maar laat dat je er niet van weerhouden je nu alvast op te geven. Jouw (groot)ouders kunnen ook met het programma meedoen, maar kunnen ook aansluiten bij een van de andere activiteiten die in het Mensingebos georganiseerd worden.

Uit volle borst zingen in het bos

Locatie: Mensingebos Roden

Voor iedereen die het samen zingen de afgelopen maanden zo gemist heeft, is er een zangworkshop o.l.v. Klaas van der Werf (voorganger Haren en Roden) in het Mensingebos.

Emmauswandeling

Locatie: Mensingebos Roden

In tweetallen maak je een wandeling in het bos. Een deel van de wandeling doe je in stilte, daarna ga je met elkaar in gesprek rondom het thema 'thuis op aarde'. Tjalling Kindt (voorganger Groningen) laat jullie kennismaken met elkaar en helpt jullie op weg.

Voor alle activiteiten geldt dat wij ervanuit gaan dat iedereen de algemeen geldende regels rondom corona in acht neemt. Hebt u klachten dan kunt u, hoe spijtig ook, dit keer helaas niet deelnemen.

Activiteitencommissie DG Heerenveen-Tjalleberd

Het Compagnons Consort onder leiding van Henk Louwink geeft zondagmiddag 11 oktober een concert in de Doopsgezinde Kerk aan de Kerkstraat 36 in Heerenveen. De organisatie is in handen van de Activiteitencommissie van de Doopsgezinde Gemeente Heerenveen-Tjalleberd. Het concert wordt gegeven in combinatie met een expositie van kunstwerken van Eppie Haisma. Compagnons Consort is een Opsterlands strijkersensemble. Tijdens het concert zal het klavecimbel dat Louwink de Doopsgezinde Gemeente heeft geschonken worden bespeeld. Aanvang: 15.30 uur. De toegang is vrij, aan de uitgang is een collecte. Opgave bij Johan G. Koers (0513-636333; jgkoers@telfort.nl).

Schrijfster Janny van der Molen geeft woensdagavond 28 oktober in de Menniste Werkpleats van de Doopsgezinde Kerk in Heerenveen een lezing over haar boek 'Buiten is het oorlog'. Dit boek voor kinderen en jongeren gaat over het leven van Anne Frank. Aanvang: 20.00 uur. De entree bedraagt 5 euro (inclusief 1 consumptie). Opgave bij Pieter Post (0513-785542; pbpost1958@gmail.com).

19 oktober 2020 Start 1^e jaarscursus Theologische Verdieping Groningen

Wil je een bredere visie op religie en zingeving, geef je dan op voor de cursus Theologische Verdieping Groningen (TVG). De cursus heeft een gevarieerde opzet en een breed palet aan vakken. Een uitgelezen kans om samen met anderen te ontdekken wat je geloof kan verdiepen.

Dit eerste jaar bestaat uit 22 avonden, waarin de volgende vakken aan bod komen: Oude Testament, Hedendaagse ontwikkelingen in de geloofsvragen (Dogmatiek), Nieuwe Testament, Spiritualiteit, Kerkgeschiedenis en Geloven in de Samenleving. Er is ruimschoots gelegenheid tijdens de lessen met elkaar in gesprek te gaan.

De kosten voor deze cursus zijn € 200.

De lessen worden gegeven op de maandagavond van 19.30 – 22.00 uur in het Willem Lodewijk Gymnasium, Verzetsstrijderslaan 220 te Groningen.

Meer informatie en aanmelden bij ds. Bert L. van der Woude, 0597-422112 of via de website: www.tvg-groningen.nl

Voor u en onze veiligheid zullen de coronamaatregelen worden gerespecteerd en gaat deze informatie uit van de huidige mogelijkheden.

**Protestantse
Kerk**

T V G Assen: Omdat het zo b o e i e n d is

Theologische vorming en verdieping gemeenteleden en geïnteresseerden

Op dinsdagmorgen 6 oktober 2020 start onze driejarige cursus TVG Assen voor heel Drenthe, delen van Groningen en Overijssel, voor iedereen die geïnteresseerd is in geloof en theologie. Tijdstip: 09.00-12.15 uur. U bent dan welkom in het Markehuus, Scharmbarg 35, 9407 EA Assen. Zie voor alle informatie onze website: www.tvgassen.nl

Alle eerder verschenen data via flyers en posters, in kerkbladen en op lokale websites, zijn komen te vervallen door de coronamaatregelen. Voor al uw vragen, onze wijzigingen, over kosten en hoe aan te melden, kunt u contact opnemen met ons secretariaat: Nanno en Elly Levenga, tel. 06-1410 1512 of tvgas-sen@gmail.com Aanmeldingsformulier vindt u ook op onze website. Na 1 oktober is het secretariaat in handen van Bert van Maanen, tel. 0599 653 202 of tvgas-sen@gmail.com

INLIA's nieuwe verpleegkundige Astrid Swadberg:

Van de Mercy Ships via Braziliaanse sloppenwijken naar Groningse opvangboot

Al toen ze 10 was dacht ze: later ga ik mensen in arme landen helpen. Astrid Swadberg, verpleegkundige bij INLIA, heeft het gedaan ook. Ze werkte op de Mercy Ships voor de kust van Afrika en in de sloppenwijken van Brazilië. En nu werkt ze weer 'aan boord'; op de opvangboten van INLIA in Groningen.

"Zo leuk om hier op een schip rond te lopen", zegt Astrid. Ze versterkt het medische team gedurende de corona-periode. Haar loopbaan begint in het Martini Ziekenhuis in Groningen, voordat ze in '93 en in '95 aanmonstert op de Mercy Ships; ziekenhuisschepen voor de kust van Togo, Senegal en Madagaskar. Ze doen oogoperaties, hazenlipcorrecties, verwijderden gezichtstommen. Dankbaar werk, dat het leven van mensen verandert.

Na wat jaren terug in Nederland neemt ze opnieuw contact op met de moederorganisatie van Mercy Ships, die ook bases heeft in de sloppenwijken van Zuid-Amerika. Vier jaar werkt ze in het Braziliaanse Belo Horizonte. De verpleegpost bij het community center is het voormalige hondenschuurtje. Astrid verbindt er wonden, verzorgt huidaanandoeningen, doet triage.

“Eigenlijk wat ik hier ook doe: consulten, directe zorg én kijken of we het probleem zelf kunnen tackelen of naar een arts moeten.” In Belo Horizonte ontmoet ze de Amerikaan Dave, eveneens vrijwilliger. Ze trouwen en verhuizen naar Amerika. Met het idee dat ze nog eens zullen verkasen naar een ander land.

Dat wordt Nederland. “We hadden beiden het gevoel dat God ons hierheen leidde.” Ze begint in 2017 bij INLIA, als vrijwilliger in de TussenVoorziening (een project in Eelde). En dan krijgt Dave in augustus 2018 ineens kanker. Hij overlijdt in januari 2019. Erover praten is nog steeds moeilijk.

Buiten zwaait iemand. Astrid kent hem van de TuVo, waar ze als vrijwilliger bevriend raakte met de gasten. Ze raakt er ook bevriend met gasten uit de opvang in Groningen die op de TuVo helpen met vertalen. Maar deze collega-vrijwilligers zijn nu potentieel patiënten.

“Die zie ik dus niet als verpleegkundige. Die gaan naar een van de collega's.” Ze komt ook niet als verpleegkundige op de TuVo, totdat alle gasten met wie ze omging zijn doorgestroomd naar eigen woningen. “Alles wordt hier heel zuiver en professioneel gehouden”, zegt ze, “Heel goed.” Ze zit prima op haar plek. Voorlopig stapt ze niet van boord.

